

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

В
бры
wipažu
y, z na
vizy i 105.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 51-го Декабря — 1837 — Wilno. Piątek. 51-go Grudnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Господина Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Минскаго и Бѣлостокскаго Генералъ-Губернатора, Генералъ-Адъютанта Князя Долгорукова.

Князь Николай Андреевичъ! Изъ представленнаго вами рапорта о совершенномъ окончаніи Таурогенскаго шоссе, Мнѣ пріятно было видѣть съ какимъ успѣхомъ произведено сооруженіе сей дороги, долженствующей содѣйствовать оживленію края удобствомъ и сокращеніемъ сообщеній. Изъявляя вамъ особенное Мое удовольствіе за сей новый подвигъ вашей дѣятельной попечительности, — пребываю вамъ благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»НИКОЛАИ.«

Царское Село
9-го Декабря 1837.

Придворныя Извѣстія.

Въ Воскресенье 19 ч., Баронъ Барантъ, Чрезвычайный Посолъ и Полномочный Министръ Короля Французовъ, оставляя на время свой постъ, имѣлъ честь представляться Его Императорскому Величеству въ частной прощальной аудіенціи, потомъ Ея Величеству Императрицѣ и напоследокъ Его Высочеству Великому Князю Наслѣднику Цесаревичу.

Въ сейже день, Чрезвычайч. Посл. и Полномочн. Министръ Короля Нидерландскаго Графъ Шиммельпеннинкъ, назначенный недавно при Императорско-Россійскомъ Дворѣ, имѣлъ честь въ частной аудіенціи поднести Его Величеству свою вѣрную грамоту. Послѣ сей аудіенціи онъ имѣлъ честь представляться Государынѣ Императрицѣ и потомъ Его Высочеству Великому Князю Наслѣднику Цесаревичу.

Графиня Шиммельпеннинкъ супруга Министра, равно имѣла честь представляться Ея Величеству Императрицѣ и Ея Высочеству Великой Княжнѣ МАРИИ НИКОЛАЕВНѢ. (J. de St. P.)

Санктпетербургъ, 24-го Декабря.

Сѣверная столица лишилась лучшаго своего украшенія. Зимній Дворецъ сдѣлался добычею пламени. Какъ добрыя дѣти съ печалію душевною окружаютъ развалины любезнаго отчужденнаго дома, въ которомъ они получили жизнь и всѣ блага жизни, такъ мы, вѣрные подданные, стѣнуемъ на дымящихся остаткахъ дома Великихъ нашихъ Государей, въ которомъ въ теченіе семидесяти пяти лѣтъ созидалось наше счастье, наша слава, предуготовлялась и въ будущемъ судьба дѣтей нашихъ; въ которомъ Государь нашъ чрезъ недѣлю готовился воздать хвалу и благодареніе Всевышнему, за спасеніе Отечества отъ вражескаго нашествія; въ которомъ мы опять надѣялись встрѣтить Новый Годъ въ гостяхъ у добраго и радушнаго Хозяина всей любезной и вѣрной ему Россіи.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

NAJWYŻSZY RESKRYPT.

do Pana Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał - Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xięcia Dothorukowa.

Xięże Nikołaju Andrzejewiczu! Z przedstawionego przez was raportu o zupełnem ukonczeniu Taurogieńskiego szosse, przyjemnie Mi było widzieć, z jakim skutkiem i pośpiechem dokonano budowanie tej drogi, której przeznaczeniem, przyczyniać się do ożywienia kraju przez wygodne i skrócone komunikacye. Oświadczając wam szczególne Moje zadowolenie za ten nowy dowód waszej czynnej pieczołowitości, — zostaję ku wam przychylnym.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„NIKOŁAJ.“

Carskie-Sioło.
9-go Grudnia 1837 roku.

Nowiny Dworu.

W Niedzielę, d. 19-go, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Francuzów, Baron de Barante, opuszczając czasowicie miejsce swojego urzędowania, miał honor byź przyjmowanym na szczególnej pożegnawnej audyencji przez Jego Cesarską Mość. Potem przyjmowany był z pożegnaniem od Jej Cesarskiej Mości, i naostatek od Jego Wysokości Następcy Cesarzewicza.

Tegoż dnia Hrabia Schimmelpenninck, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Niderlandzkiego, akkredytowany niedawno przy Dworze Cesarско-Россыйским, był przyjmowany na audyencji u Jego Cesarskiej Mości i miał honor złożyć Najjaśniejszemu Panu swe listy wierzytelne. Po tej audyencji miał honor byź przyjętym przez Cesarzową Jej Mość, a potem przez Jego Wysokość Wielkiego Xięcia Następcę Cesarzewicza.

Hrabina Schimmelpenninck, małżonka Ministra, również miała honor byź przyjętą przez Jej Cesarską Mość i Jej Cesarską Wysokość Wielką Xiężniczkę MARYĄ NIKOŁAJEWNĘ. (J. de St. P.)

Sankt-Petersburg, 24-go Grudnia.

Stolica północy utraciła najpiękniejszą swą ozdobę: Pałac Zimowy stał się pastwą płomieni. Jak dobre dzieci z serdeczną boleścią otaczają rozwaliny miłego domu oycowskiego, w którym wzięły życie i wszystkie dobra życia, tak my wierni poddani, smutni stoimy nad dymiącemi się szczątkami domu Wielkich naszych Monarchów, w którym, w przeciągu siedmudziesiąt pięciu lat, tworzyło się nasze szczęście, nasza sława, i na przyszły czas gotowane były losy naszych dzieci; w którym nasz Monarcha przygotowywał się za tydzień złożyć chwałę i dzięki Najwyższemu za wybawienie Ojczyzny od najeścia nieprzyjaciół; kiedy znowu mieliśmy nadzieję powitać Rok Nowy w gościnie u dobrego i uprzejmego Gospodarza całej ukochanej i wiernej Mu Rossyi.

Потеря, причиняемая самъ бѣдственнымъ случаемъ, велика и чувствительна, но она ограничилась только тѣмъ, чего не было въ человѣческой возможности спасти отъ разрушительнаго дѣйствія развѣренной стихіи. Жертвою пожара сдѣлался главный корпусъ Дворца, но Эрмитажъ уцѣлѣлъ, и изъ самаго Дворца вынесены всѣ драгоценности, вся утварь, бумаги, картины, книги, даже всѣ мелочи изъ комнатъ Ея Величества Государыни Императрицы, спасенныя находившимся на пожарѣ всѣми чинами Гвардіи. О причинѣ, дѣла производятся, по Высочайшему повелѣнію, 5-йшее изслѣдованіе: кажется, что огонь возгорѣлся въ лабораторіи Придворной аптеки. Пожаръ начался съ восточной части Дворца, прилежащей къ Эрмитажу, и, по тѣснотѣ пролегающаго тамъ переулка, по узкости лѣстницъ, которыми надлежало взбираться для поданія помощи, распространился, при сильномъ вѣтрѣ, съ необыкновенною и непреодолимою быстротою. Немедленно было пресѣчено сообщеніе съ Эрмитажемъ закладкою его оконъ и тѣмъ сія часть Дворца спасена, но огонь пробрался на чердакъ, и по огромнымъ стропиламъ распространился по всѣмъ прочимъ частямъ главнаго корпуса Дворца. Начавшись въ Пятницу, 17-го числа, въ восемь часовъ вечера, пожаръ продолжался съ одинаковою силою въ теченіе тридцати часовъ; усилія пожарной команды и прибывшихъ на помощь войскъ, оказавшихся недостаточными для прекращенія пламени, обращены были преимущественно къ спасенію вещей, находившихся въ комнатахъ. При самомъ началѣ пожара, нѣкоторые полки Гвардейскаго Корпуса составили вокругъ Дворца со всѣхъ сторонъ непроницаемую цѣпь, и такимъ образомъ, оградивъ его отъ неразлучнаго съ подобными случаями столпленія, способствовали сохраненію совершеннаго порядка. Народъ со всѣхъ концовъ города собрался густыми толпами, на прилежащихъ мѣстахъ и на Невѣ, и въ безмолвной горести взирали на разрушительныя дѣйствія огня, моля Бога о благоденствіи Августѣйшей Фамиліи. — Усердія, ревности и самоотверженія всѣхъ лицъ употребленныхъ при тушеніи, нельзя выразить: ихъ надлежало не поощрять къ исполненію своего долга, а удерживать отъ излишней и безполезной отваги.

Государь Императоръ почти во все продолженіе показаннаго времени, находился при пожарѣ, и Самъ изволилъ распоряжаться всѣми дѣйствіями. Видя невозможность остановить огонь, Онъ приказалъ обратитъ всѣ старанія на спасеніе Эрмитажа, и Высочайшая воля исполнена была съ успѣхомъ: единственное сіе хранилище драгоценностей Искусства осталось неприкосновеннымъ. Государыня Императрица, при видѣ сего печальнаго зрѣлища, оказала благочестивую твердость, которую внушаетъ Ей вѣра во всеблагое Провидѣніе, и мысль, что созданное руками человѣческими, ими же возстановлено быть можетъ. Ихъ Императорскія Величества, со всею Высочайшею Фамиліею, изволили, въ вожделѣнномъ здравіи, переѣхать въ Аничковскій Дворецъ.

Надѣмся въ скоромъ времени сообщить нашимъ читателямъ подробнѣйшія извѣстія.

Въ то самое время, когда загорѣлось во Дворцѣ, вспыхнулъ пожаръ въ Галерномъ селеніи на Васильевскомъ Острову. Государь Императоръ отправилъ туда Цесаревича Наслѣдника Престола. По распоряженіямъ Его Высочества пожаръ сей скорѣе былъ потушенъ при содѣйствіи подоспѣвшаго къ тому Лейбъ-Гвардіи Финляндскаго полка.

— Въ *Journal de St. Pétersbourg* напечатано: „Г. Министръ Императорскаго Двора, Святѣйшій Князь Петръ Михайловичъ Волконскій, удостоился получить новый драгоценный знакъ Высочайшаго благоволенія къ нему Ихъ Императорскихъ Величествъ: 5-го сего мѣсяца, Государь Императоръ Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать ему, для ношенія на Андреевской лентѣ, портреты Свой и Государыни Императрицы, соединенные вмѣстѣ, осыпанные брилліантами и увѣнчанные Императорскою Короною. Государыня Императрица соизволила удвоить для Князя Волконскаго драгоценность этого блестящаго украшенія, приславъ его при самомъ лестномъ собственноручномъ Высочайшемъ Рескриптѣ.“

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 6 Декабря, производятся за отличіе по службѣ. Изъ Контръ-Адмираловъ въ Вице-Адмиралы: Командиръ Морскаго Кадетскаго экипажа, Гвардейскаго экипажа *Кагаловъ 1-й*, съ оставленіемъ въ Морскомъ Корпусѣ; Начальникъ 4-й Флотской дивизіи, *Уманецъ*, съ назначеніемъ Начальникомъ 5-й Флотской дивизіи; Начальникъ Штаба Черноморскаго Флота и Портъ, *Авиновъ*, съ назначеніемъ Командиромъ Севастопольскаго Порто; Исправляющій должность Главнаго Ко-

Strata, tym nieszczęśliwym przypadkiem zrzadzona, jest wielka i dotkliwa, ale się ograniczyła tylko na tѣm, co nie było w ludzkiej możności uratować od niszczącego działania rozjątrzonego żywiołu. Ofiarą pożaru stał się główny корпус pałacu, lecz Ermitaż ocalał, i z samego pałacu zostały wyniesione wszystkie kosztowności, wszystkie sprzęty, papiery, obrazy, książki; wszystkie nawet drobnostki z pokojów Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości wyratowane zostały przez znajdującą się na pożarze całą Gwardyę. O przyczynie pożaru czyni się z Najwyższego rozkazu ścisłe śledzenie: zdaje się, że ogień powstał z laboratoryum apteki nadwornej. Pożar wszczął się od wschodniej części pałacu do Ermitażu przyległej, i z przyczyny ciasnego prowadzącego tam zaułka, tudzież wąkości schodów, któremi się trzeba było przebierać dla dania pomocy, śród mocnego wiatru, rozszerzył się z nadzwyczajną i niepomahowaną szybkością. Niezwłocznie przerwano komunikacyę z Ermitażem przez zakrycie jego okien, czѣm też tę część pałacu ocalono; ale ogień dostał się na poddasze, i po ogromnych krokwiach rozszerzył się po wszystkich innych częściach głównego korpusu Pałacu. Zaczawszy w piątek, dnia 17, o godzinie ósmey wieczorem, pożar z jednostayną mocą trwał przez trzydzieści godzin. Usiłowania komendy pożarney i przybyłych na pomoc wojsk, które okazały się niedostatecznymi do wstrzymania płomieni, użyte były nade wszystko do ratowania rzeczy, w pokojach znajdujących się. Na samym początku pożaru, niektóre półki Korpusu Gwardyi sformowały naokoło pałacu ze wszech stron nieprzerwany łańcuch, i tym sposobem zabezpieczwszy go od nierozłącznego w podobnych zdarzeniach ścisku, przyłożyły się do utrzymania należącego porządku. Lud ze wszystkich stron miasta zebrał się wielkimi tłumami na miejscach przyległych i na Nowie, i w milczącym smutku patrzył na niszczące działania ognia, prosząc Boga o dni szczęśliwe dla Najjaśniejszej Famiłii. — Usiłowania, gorliwości i pogardy niebezpieczeństw wszystkich osób, do gaszenia użytych, niepodobna wyrazić: trzeba ich było nie zachęcać do wypełniania swojego obowiązku, ale strzymywać od zbytney i niepożyteczney odwagi.

CESARZ Jego Mość przez cały prawie czas wymieniony znajdował się przy pożarze, i Sam raczył rozporządzać wszystkiemi czynnościami. Widząc niemożność zatrzymania ognia, rozkazał zwrócić całe usiłowanie ku ratowaniu Ermitażu, i Najwyższa wola została ze skutkiem wykonana; jedyny ten zbiór najdroższych zabytków sztuki, pozostał nietkniętym. CESARZOWA Jej Mość, patrząc na smutny ten widok, okazała religijną rezygnacyę, którą wlewa Jej wiara w dobroliwą Opatrzność, i myśl, że co ręka ludzka zrobiła, ręka też ludzka przywrócić może. CESARSTWO Ich Mość z całą Najjaśniejszą Famiłią, w pożądanym zdrowiu racyli przenieść się do Pałacu Aniczковского.

Spodziewamy się w krótkim czasie udzielić naszym czytelnikom wiadomość szczególową.

W tymże czasie, kiedy się pałac zapalił, wybuchnął pożar w osadzie Galernej na Wasiljewskim Ostrówiu. CESARZ Jego Mość posłał tam CESARZEWICZA Następcę Tronu. Podług rozporządzeń Jego Wysokości, pożar ten rychło został ugaszony przy pomocy Finlandzkiego półku Gwardyi, z pośpiechem tam przybyłego.

— W *Journal de St. Pétersbourg* czytamy: „P. Minister CESARSKIEGO Dworu, Jaśnie Oświecony Xiążę Piotr Michajłowicz *Wołkoński*, miał szczęście otrzymać nowy wielkiej kosztowności znak Najwyższego ku niemu NAIJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA zadowolenia: dnia 5-go ter. m., CESARZ Jego Mość raczył go udarować, dla uoszenia na wstędze Orderu Sw. Andrzeja, wizerunkami Swoim i Cesarzowej Jej Mości, połączonemi razem, brylantami ozdobionemi i CESARSKĄ Koroną uwieńczonemi. CESARZOWA Jej Mość raczyła podwoić dla Xięcia Wołkońskiego szacunek świetney tej ozdoby, przesyłając ją przy natchlubniejszym własnoręcznym Najwyższym Reskrypcie.“

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 6 Grudnia, podniesieni za odznaczenie się w służbie: Kонтръ-Адмиралowie na Vice-Адмиралów: Dowódzca Morskiego ekwipażu Kadetów, ekwipażu Gwardyi *Kaczatow 1-szy*, z pozostaniem w Korpusie Morskim; Naczelnik 4-tej dywizyi Flotty *Umaniec*, z mianowaniem Naczelnikiem 5-tej dywizyi Flotty; Naczelnik Sztabu Czarnomorskich Flotty i Portów *Aminow*, z назначением Dowódcą Portu Sewastopolskiego; Sprawujący obowiązek Głównego Dowódcy Portu Sweaborgskiego i Swe-

мандира Свеаборгскаго Ports и Свеаборгскаго Военнаго Губернатора, *Валронтъ 1-й*, съ утвержденіемъ въ сихъ званіяхъ: Начальники Флотскихъ дивизій: 3-й, *фонъ Платеръ*, и 1-й, *Суцковъ*, и Главный Командиръ Архангельскаго Ports и Архангельскій Военный Губернаторъ, *Сулима*, съ оставленіемъ всѣхъ при прежнихъ должностяхъ. Изъ Капитановъ 1-го ранга: въ Контр-Адмиралы: Командиръ 17-го экипажа и корабля *Эмгейтенъ*, *Захаринъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й бригады 4-й Флотской дивизіи. Командиръ 34-го экипажа и корабля *Чесма*, *Юрьевъ 1-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 3-й бригады 4-й Флотской дивизіи; Командиръ 11-го экипажа и корабля Императрица АЛЕКСАНДРА, *Епанзинъ 1-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 3-й бригады 2-й Флотской дивизіи; Вице-Директоръ Инспекторскаго Департамента Морскаго Министерства, Гвардейскаго экипажа *Лермантовъ 1-й*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командиръ 36-го экипажа и корабля *Память Эвстафія*, *Конотопцевъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й бригады 5-й Флотской дивизіи. Въ Генераль-Маіоры: Командиръ 40-го экипажа и корабля Султанъ Махмудъ, *Антипа*, съ назначеніемъ Членомъ Общаго Присутствія Черноморскаго Интендантства, и Членъ сего Присутствія *Метакса*, съ оставленіемъ при прежней должности. Назначаются: Инспекторъ Корпуса Штурмановъ Балтійскаго Флота и Командиръ 1-го Штурманскаго полуэкипажа *Генераль-Лейтенантъ Степовой*, Членомъ Адмиралтейства Совѣта; Командиръ 3-й бригады 4-й Флотской дивизіи, Контр-Адмиралъ *Артюковъ*, Начальникомъ 4-й Флотской дивизіи; Командиръ 3-й бригады 2-й Флотской дивизіи, Контр-Адмиралъ *Повалишинъ*, Командиромъ 1-й бригады Ластовыхъ экипажей Балтійскаго Флота, съ переименованіемъ въ Генераль-Маіоры; Корпуса Флотскихъ Штурмановъ Полковникъ *Давыдовъ*, Командиромъ 1-го Штурманскаго полуэкипажа. 21-го Флотскаго экипажа Капитанъ 1-го ранга *Басаргинъ*, Командиромъ 17-го экипажа и корабля *Эмгейтенъ*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 27-го ч. прош. Ноября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Анны 3-й степени*: Каноникъ Виленьской Римско-Католической Капеллы *Станевигъ* и Духовный Вице-Президентъ Эстляндской Евангелическо-Лютеранской Провинціальной Консисторіи, тамошній Генераль-Суперинтендентъ *Рейнъ*, въ воздаяніе отличной и ревностной службы Начальствомъ засвидѣтельствованной, и согласно одобренію Комитета Министровъ.

— Директоръ Повивальнаго Института и Родильнаго Госпиталя, Докторъ Медицины и Хирургіи, Статскій Совѣтникъ *Окель*, Всемилостивѣйше уволенъ, по по прошенію его, отъ сей должности.

— Состоящему по Кавалеріи Генераль-Лейтенанту *Броневскому 1-му*, Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Инспектору Корпуса Флотскихъ Штурмановъ Балтійскаго Флота и Командиру 1-го Штурманскаго Полуэкипажа, Генераль-Лейтенанту *Степовому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Адмиралтейства Совѣта.

— Государь Императоръ, разрѣшивъ Московскаго Военнаго Генераль-Губернатора, Генерала отъ Кавалеріи Князя *Голицына* нынѣ же отъѣхать въ С. Петербургъ, по случаю тяжелой болѣзни матери его, Высочайше повелѣть соизволилъ: во время отсутствія его, обязанности Московскаго Военнаго Генераль-Губернатора по всѣмъ дѣламъ, относящимся до военной и полицейской части, исполнять Командиру 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Адъютанту *Нейдегарту*: дѣла же гражданскія и уголовныя Его Величество повелѣлъ оставить въ веденіи Московскаго Гражданскаго Губернатора.

— Саножнаго цеха мастеру Генриху *Эммерману* выдана патентная привилегія на введеніе способа приготвленія лакированныхъ кожъ всѣхъ сортовъ и цвѣтовъ.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 2 Ноября сего года, Высочайше повелѣть соизволилъ: ст. 142 т. XIV Свода Уставовъ о содержащихся подъ стражею дополнить примѣчаніемъ: кормовыя деньги пересылаемымъ изъ одного мѣста въ другое арестантамъ выдаются или до перваго Губернскаго города, или же до мѣста назначенія, если таковое ближе Губернскаго города; равнымъ образомъ и къ ст. 143 того же Свода присоединить примѣчаніе: военные арестанты, отправляемые изъ Узденныхъ городовъ по распоряженію Гражданскаго Начальства, должны получать отъ онаго и кормовыя деньги на томъ же основаніи, какъ и прочіе пересыльные арестанты. (Од. Пр. Сен. Ноября 30 ч. 1837 г.)

аборгскаго Военнаго Губернатора, *Валронтъ 1-й*, съ утвержденіемъ въ тѣхъ названіяхъ; Начальныя дивизіи Флоты: 3-ей, *фонъ Платеръ* и 1-ей *Суцковъ*, и Глѣвный Доводца Ports Archangielskiego i Archangielski Wojenny Gubernator *Sulima*, z zostawieniem wszystkich na dotychczasowych obowiązkach. Kapitanowie 1-ey rangi na Kontr-Admirałów: Dowódzca 17-go ekwipażu i okrętu *Emheiten*, *Zacharin*, z назначениемъ Dowódzcą 1-ey brygady 4-ey dywizyi Floty. Dowódzca 34-go ekwipażu i okrętu *Czesma*, *Jurjew 1-szy*, z назначениемъ Dowódzcą 3-ciej brygady 4-tej dywizyi Floty; Dowódzca 11-go ekwipażu i okrętu *Cesarzowa ALEXANDRA*, *Epanczyn 1-szy*, z назначениемъ Dowódzcą 3-ey brygady 2-ey dywizyi Floty; Vice-Dyrektor Inspektorskiego Departamentu Ministerium Morskiego, ekwipażu Gwardyi, *Lermantow 1-szy*, z pozostawieniem na dotychczasowym obowiązku; Dowódzca 36-go ekwipażu i okrętu *Pamiętka Eustachego*, *Konotopcew*, z назначениемъ Dowódzcą 1-ey brygady 5-ey dywizyi. Na Jenerał-Majorów: Dowódzca 40-go ekwipażu i okrętu *Sułtan Mahmud*, *Antipa*, z назначениемъ Członkiem Ogólnego Urzędu Intendencji Czarnomorskiej, i Członkiem tego Urzędu *Metaksa*, z pozostawieniem na dotychczasowym obowiązku. Naznaczeni: Inspektor Korpusu Szturmanów Floty Bałtyckiej i Dowódzca 1-go półekwipażu Szturmanów, Jenerał-Porucznik *Stepowoy*, Członkiem Rady Admiraliczyney; Dowódzca 3-ey brygady 4-ey dywizyi Floty, Kontr-Admirał *Artiukow*, Naczelnikiem 4-ey dywizyi floty; Dowódzca 3-ey brygady 2-ey dywizyi floty, Kontr-Admirał *Powaliszin*, Dowódzcą 1-ey brygady przewozowych ekwipażów Floty Bałtyckiej, z przemianowaniem na Jenerał-Majora; Półkownik Korpusu Szturmanów Floty *Dawydow*, Dowódzcą 1-go półekwipażu Szturmanów. 21-go ekwipażu Floty Kapitan 1-ey rangi *Basargin*, Dowódzcą 17-go ekwipażu i okrętu *Emheiten*.

— Przez Nایwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, w dniu 27 zeszłego Listopada, Nایłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Anny trzeciego stopnia*: Kanonik Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Katedry *Staniewicz* i Duchowny Vice-Prezydent Estońskiego Ewan-gelicko-Luterskiego Konsystorza Prowincyalnego, tamczyny Jenerálny Superintendent *Rein*, w nagrodę odznaczający się gorliwością służby, przez Zwierzchność zaświadczoney, i zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów.

— Dyrektor Instytutu Położniczego i Połogowego Szpitala, Doktor Medycyny i Chirurgii, Radzca Stanu *Okel*, Nایłaskawiey uwolniony, na własną prośbę, od tego obowiązku.

— Liczącemu się w Kawaleryi, Jenerał-Porucznikowi *Broniewskiemu 1-mu*, Nایłaskawiey rozkazano zasiadać w Rzadzającym Senacie.

— Inspektorowi Korpusu Szturmanów Floty Bałtyckiej i Dowódcy 1-go półekwipażu Szturmanów, Jenerał-Porucznikowi *Stepowemu*, Nایłaskawiey rozkazano być Członkiem Rady Admiraliczyney.

— Cesarz Jego Mość, dozwoiliwszy Moskiewskiemu Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi, Jenerałowi Kawaleryi *Xięciu Golitsynowi*, terazże, wyjechać do St. Petersburga, z przyczyny ciężkiej choroby jego matki, Nایłaskawiey rozkazać raczył: w czasie jego niebytności, obowiązki Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora we wszystkich sprawach, odnoszących się do części wojskowej i policyjney, sprawować Dowódcy 6-go Korpusu Piechoty, Jenerał-Adjutantowi *Neidhardtowi*, a sprawy cywilne i kryminalne Nایłaskawiey PAN rozkazał zostawić w wiedzy Moskiewskiego Cywilnego Gubernatora.

— Maýstrowi Szewieckiego Cechu Henrykowi *Emmermanowi* wydany został pięcioletni przywilej na wprowadzenie sposobu przygotowania skór lakierowanych wszelkich gatunków i kolorów. (P. P.)

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 2-go Listopada tegoż roku, Nایwyżey rozkazać raczył: artykuł 142 Tomu XIV Połączenia Ustaw o zostających pod strażą dopełnić uwagę: pieniądze karmowe, przesyłane z jednego miejsca do drugiego aresztantomъ wydają się albo do najbliższego miasta Gubernialnego, albo też do miejsca naznaczenia, jeżeli to bliższe jest, aniżeli miasto Gubernialne; równym sposobem i do artykułu 143 tegoż Połączenia dodać uwagę: aresztanci wojskowi, wysyłani z miast powiatowych z rozporządzenia Zwierzchności Cywilney, powinni od niej pobierać i pieniądze karmowe na tейże podstawie, jak i inni przesyłający się aresztanci. (Op. przez Rz. Sen. 30 List. 1837 roku).

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе его, о производствѣ жалованья Головамъ и сельскимъ Писарямъ свободныхъ хлѣбопашцевъ, на основаніи правилъ, постановленныхъ для сего въ казенныхъ селеніяхъ, постановилъ согласно представленію его Г. Министра, по не имѣнію опредѣлительнаго закона на производство жалованья Головамъ, Писарямъ и Старостамъ свободныхъ хлѣбопашцевъ, распространить на нихъ полное дѣйствіе 1137 статьи III тома Свода законовъ. (Оп. Пр. Сен. Декабря 1 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушали донесеніе Г. Министра Финансовъ, что въ Мартъ мѣсяцъ сего года, на основаніи предоставленнаго ему 12-ю статьею Свода Таможеннаго права, разрѣшать временно, или по случаямъ, привозъ незапрещенныхъ товаровъ къ такимъ таможеннымъ, гдѣ оный не дозволенъ, разрѣшилъ онъ Г. Министръ Финансовъ Желтковскую Таможню въ видѣ опыта, впредь на два года, считая съ 15 Марта 1837 года, пропускать наравнѣ съ Хорощенскою Таможенною, изъ Имперіи въ Царство Польское и обратно собственныя издѣлія обихъ земель, снабжаемыя свидѣтельствами о происхожденіи. По учиненіи сего распоряженія, Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Генералъ-Губернаторъ относился къ Г. Министру Финансовъ о предоставленіи Желтковской Таможни навсегда права пропускать собственныя издѣлія Имперіи Россійской и Царства Польскаго, снабжаемыя свидѣтельствами о происхожденіи. Въ слѣдствіе сего, онъ Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію коего, состоявшемуся 21 Сентября, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: „Оставить Желтковскую Таможню и на будущее время при данномъ ей на два года правѣ, пропускать, наравнѣ съ Хорощенскою Таможенною, собственныя издѣлія Имперіи Россійской и Царства Польскаго, снабжаемыя свидѣтельствами о происхожденіи.“ (Оп. Пр. Сен. Декабря 2 дня 1837 года.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Управляющаго Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, во 2 день минувшаго Ноября, Высочайше повелѣть соизволилъ: Академиковъ и Адъюнктовъ Императорской Академіи Наукъ, равно Директора Виленской Астрономической Обсерваторіи и Помощника его, производить въ чины, по Высочайше дарованному 18 Ноября 1836 года положенію на сей предметъ для учебной части Министерства Народнаго Просвѣщенія, причисливъ всѣхъ ихъ къ первому разряду. (Оп. Пр. Сен. Декабря 3 дня 1837 года.)

— Государственный Совѣтъ въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о поясненіи 853 ст. продолж. III Тома Свода Законовъ, относительно выбора Губернскихъ Предводителей Дворянства, и соглашаясь съ заключеніемъ его Министра, *положилъ*: статью 853 продолженія III Тома Свода Законовъ замѣнить слѣдующею: Въ званіе Губернскаго Предводителя избираются посредствомъ баловъ, какъ прежде Губернскій Предводитель, Почетный Попечитель Гимназій, Предсѣдатели Губернскихъ Палатъ и Совѣстный Судья, такъ всѣ Уздныя Предводители послѣдняго трехлѣтія, и всѣ избранные вновь. Впрочемъ, если при балотированіи, всѣ лица, вышеприменованныя, не смотря на убѣжденія Дворянства, по какимъ либо особеннымъ обстоятельствамъ и причинамъ, не изъявятъ готовности быть балотированными въ сие званіе, то Собранію дозволяется избирать въ оное и другихъ потомственныхъ Дворянъ, которые хотя и не служили прежде по выборамъ въ должностяхъ Предводителей, Попечителей Гимназій, Предсѣдателей Палатъ и Совѣстныхъ Судей, но службою своею и достоинствами пріобрѣли уваженіе и довѣріе Дворянскаго сословія. (Оп. Прав. Сен. Декабря 3 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушали предложеніе Г. Министра Юстиціи, что по опредѣленію 1-го Департамента Правительствующаго Сената о повсемѣстномъ подтвержденіи, чтобы Сенату представляемо было о сложеніи такихъ токмо безнадежныхъ ко взысканію недоимокъ, которыя превышаютъ 10 т. р., вносилъ онъ Г. Министръ Юстиціи записку въ Комитетъ Гг. Министровъ. Его Императорское Величество, по положенію Комитета въ 9 день минувшаго Ноября Высочайше соизволилъ, означенное опредѣленіе Правительствующаго Сената утвердить. Отъ кономъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Г. Министръ Юстиціи предлагаетъ Правительствующему Сенату.

— Рządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że Rada Państwa na Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy jego przedstawienie, o wydawaniu płacy Głównym i wiejskim pisarzom rolników wolnych, na podstawie prawideł, ustanowionych na to we wsiach skarbowych, postanowił zgodnie z przedstawieniem tegoż P. Ministra, z przyczyny, że wyraźnego prawa nie ma na wydawanie płacy Głównym, Pisarzom i Starostom wolnych rolników, rozciągnąć na nich zupełną moc artykułu 1137 Tomu III Połączenia Praw. (Opub. p. Rz. Sen. 1-go Grud. 1837 r.)

— Rządzący Senat słuchali doniesienia P. Ministra Skarbu, że w miesiącu Marcu ter. roku, na podstawie zostawionego mu 12-tym artykułem Połączenia Tamożnengo Prawa, dozwalać czasowie, albo z okoliczności, przywozu towarów niezakazanych do takich tamożni gdzie ten nie jest dozwolony, tenże P. Minister Skarbu dozwolił Tamożni w Żółtkach sposobem doświadczania, odtąd na dwa lata, licząc od 15-go Marca 1837 roku, przepuszczać na równi z Tamożnią Choroszczańską, z Cesarstwa do Królestwa Polskiego i nawzajem, wyroby obu krajow, opatrzone w świadectwa o pochodzeniu. Po uczynieniu tego rozporządzenia, Pan wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator odnosił się do P. Ministra Skarbu, o darowanie Tamożni w Żółtkach nazawsze prawa przepuszczania własnych wyrobów Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego, opatrzonych w świadectwa pochodzenia. Na skutek czego, P. Minister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu, nastąpił 21-go Września, Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: „Zostawić Tamożnię w Żółtkach i na czas przyszły przy daném jej na dwa lata prawie, przepuszczania zarówno z Tamożnią Choroszczańską, własnych wyrobów Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego, opatrzonych świadectwami pochodzenia.“ (Opubl. przez Rz. Senat 2-go Grudnia 1837 roku.)

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia Zarządzającego Ministerium Narodowego Oświecenia, dnia 2-go zeszłego Listopada, Najwyżey rozkazać raczył: Akademików i Adjunktów CESARSKIEY Akademii Nauk, również Dyrektora Wileńskiego Obserwatorium Astronomicznego i jego Pomocnika, podnosić do rang, podług Najwyżey danego, 18-go Listopada 1836 roku, postanowienia w tym przedmiocie dla szkolney części Ministerium Narodowego Oświecenia, policzywszy wszystkich ich do pierwszego rzędu. (Op. p. Rz. Sen. 3-go Grudnia 1837 roku.)

— Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, o objaśnieniu 853 art. dalszego ciągu III Tomu Połączenia Praw, względnie wyboru Gubernialnych Marszałków Dworzanstwa, i zgadzając się z wnioskiem tego Ministra, *postanowiła*: artykuł 853 dalszego ciągu III Tomu Połączenia Praw zamienić następującym: Na urząd Gubernialnego Marszałka obierają się przez balotowanie, tak dotychczasowi Marszałkowie Gubernialny, Honorowy Kurator Gimnazjow, Prezydenci Iz Gubernialnych i Sędzia Summienny, jako też wszyscy Marszałkowie Powiatowi ostatnich trzech lat, i wszyscy nowo obrani. Zresztą, jeżeli przy balotowaniu, wszystkie osoby, wyżej wymienione, pomimo życzeń Dworzanstwa, dla jakiegokolwiek szczególnych okoliczności i przyczyn, nie oświadczą zgody bydź balotowanymi na ten urząd, tedy Zgromadzeniu dozwala się obierać na nie i innych Dworzan dziedzicznych, którzy, chociaż przedtém nie służyli z wyborow w obowiązkach Marszałków, Kuratorów Gimnazjalnych, Prezydentów Iz i Sędziów Summiennych, ale przez swą służbę i zalety zjednali sobie poważenie i zaufanie Zgromadzenia Dworzanńskiego. (Op. p. Rz. Sen. 3 Grudnia 1837 r.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, że podług postanowienia 1-go Departamentu Rządzącego Senatu o zaleceniu w całym Państwie, ażeby Senatowi przedstawiono było o wykreślenie takich tylko bez nadziei uzyskania zaległości, które przewyższają 10 t. r., P. Minister Sprawiedliwości podawał zapiskę do Komitetu PP. Ministrów. Jego CESARSKA Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu dnia 9-go zeszłego Listopada, pomienione postanowienie Rządzącego Senatu Najwyżey utwierdzić raczył. O tym Najwyższym rozkazie P. Minister Sprawiedliwości uwiadamia Rządzący Senat. Przy czém słuchali *sprawki*, z której się okazuje, że Rządzący Senat, rozważając,

Причемъ слушали *справку*, изъ которой видно, что Правительствующій Сенатъ имѣя разсужденіе, что не смотря на постановленія о порядкѣ сложенія безнадежныхъ ко взысканію недоимокъ, изображенныхъ: 1.) Высочайше утвержденного 6 Июля 1830 года положенія объ отчетности Департаментовъ: Разныхъ Податей и Сборовъ въ § 70, Мануфактуръ и Внутренней Торговли въ § 58, Горныхъ и Солиныхъ Дѣлъ въ § 83 и Внѣшней Торговли въ § 48, и 2.) Св. Зак. т. 1 учр. Госуд. ст. 849 въ пунк. 8, и т. 2 учр. Губерн. въ ст. 434, — весьма не рѣдко вступаютъ въ Правительствующій Сенатъ отъ разныхъ присутственныхъ мѣстъ представленія о сложеніи безнадежныхъ недоимокъ, непревышающихъ 10 т. р., — опредѣлялъ: Какъ сложеніе безнадежныхъ ко взысканію недоимокъ до 10 т. р., по силѣ вышеприведенныхъ узаконеній, предоставлено самимъ Г. Министрамъ и Главноуправляющимъ: то въ отвращеніе излишней переписки и для единообразнаго исполненія установленнаго порядка утвердить повсемѣстно, чтобы о сложеніи такого рода недоимокъ, слѣдующихъ по отчетамъ Казенныхъ Палатъ въ суммы собственно Государственного Казначейства, дѣлаемы были сношенія съ Казенными Палатами, или непосредственно съ Министерствомъ Финансовъ; о подобныхъ же недоимкахъ, подлежащихъ въ суммы разныхъ другихъ ведомствъ, или управленій, съ сими ведомствами и управленіями по принадлежности; а Правительствующему Сенату представляемо бы было токмо о такихъ безнадежныхъ недоимкахъ, которыя превышаютъ 10,000 р. Но поелику настоящее опредѣленіе не согласуется въ частности съ правиломъ, содержащимся въ откупныхъ условіяхъ на счетъ порядка въ сложеніи штрафовъ за корчемство, отнесенномъ къ ведомству Правительствующаго Сената безъ всякаго ограниченія въ суммѣ, то не приводя этого опредѣленія въ исполненіе, предоставить Г. Министру Юстиціи испросить на то Высочайшаго соизволенія, которое, какъ выше значить, и воспослѣдовало. (Оп. Пр. Сен. Декабря 7 дня 1837 года.)

Т Е Л ь ш и.

6-ое число сего Декабря, всерадостнѣйшій день Тезоименитства Его Императорскаго Величества, празднуема былъ въ Уздномъ городѣ Тельшахъ съ особеннымъ торжествомъ. Въ 9 час. утра всѣ мѣстные Чиновники и многіе прибывшіе изъ уѣзда Помѣщики, собрались у Узднаго Предводителя Дворянства Г. *Гадона* и оттуда отправились къ Г-ну Командиру расположеннаго въ Тельшахъ Нарвскаго Егерскаго полка, съ поздравленіями, а послѣ въ Приходскій Бернардинскій Костелъ для принесенія искреннихъ молитвъ ко Всевышнему о здравіи и благоденствіи Августѣйшаго Виновника торжества и всей Его Фамиліи. Во время торжественной Литургіи была соотвѣстная обстоятельству проповѣдь, а послѣ Литургіи *Te Deum* и другія молебствія. Изъ костела отправились въ полковую церковь, откуда по совершеніи въ 11½ часовъ службы всѣ военные и гражданскіе Чиновники, а также Дворянство собрались на завтракъ къ Уздному Предводителю Дворянства, во время коего провозглашенъ былъ тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества.

Въ 8 часовъ вечера начался балъ въ здѣшней Ресурсѣ. Общество было блистательное и многочисленное. На всѣхъ лицахъ изображалась радость. Кромѣ здѣшняго уѣзда находилось весьма много обоего пола особъ, прибывшихъ изъ соседственныхъ двухъ уѣздовъ. Въ 11 часовъ вечера принесены въ залу бокалы шампанскаго и провозглашенъ тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества при звукахъ трубъ и громѣ барабановъ. Послѣ того полковая музыка заиграла народный гимнъ: *Боже Царя храни* и устремленные всѣхъ глаза въ портретъ Монарха, выражали, что торжественная эта минута наполнила сердца всѣхъ чувствомъ истиннаго умиленія. Танцы продолжались до глубокой ночи. Всѣ дома были иллюминированы, а между прочимъ отличались яркостію огней: домъ Ресурсы и Уздное Училище.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 20 го Декабря.

Въ *Gazette de France* сказано: „Мѣсто Г. *Лафитты* въ Палатѣ не занято; но это ненадолго. Многія коллегіи собираются опять выбрать знаменитаго банкира. Наши друзья поддерживаютъ его въ Тулузѣ. Г. *Лафитта* можетъ видѣть, какая разница между тѣми, которыхъ онъ называлъ своими друзьями, и тѣми, которыхъ онъ признавалъ за враговъ.“ — Губеръ до сихъ поръ не отвѣчалъ предъ слѣдственнымъ судьей; онъ постоянно утверждаетъ, что это сдѣлаетъ только предъ своими естественными судья-

иъ помимо постановленій о порядкѣ выкresленія безнадѣи узисканія залеглоци, описанныхъ: 1.) Найвыжее утвирдзеного 6-го Листопада 1830 постановленія о рачункахъ Департаментовъ: разныхъ податковъ и поборовъ въ § 70, рѣкодзиецъ и handlu wewnętrznego въ § 58, гórnicznъch i солныхъ работъ въ § 83 i handlu zewnętrznego въ § 48, i 2.) Поѣченія Правъ тому i урззденъ Państwa artykuł 849 w punkcie 8, i t. 2 урззденъ Gubernialnych w art. 434, — dosyć często przychodzą do Rządzącego Senatu odróŹnych mieysc урзздовыхъ przedstawienia o wykreslenie bez nadziei узисканія залеглоци, nieprzechodzacychъ 10 t. r., — postanowiła: Ponieważ wykreslenie залеглоци bez nadziei узисканія до 10 tys. rub., na mocy wyżej przytoczonychъ постановленъ, zostawiono samymъ PP. Ministromъ, Głównozarządzającymъ: przeto dla uchylenia zbytъ korespondencyi i dla jednostaynego wypełnienia uстановленого porzadzku, zalecieć w całemъ Państwie, ażeby o wykreslenie tego rodzaju залеглоци, należącychъ podługъ sprawozdań Izby Skarbowychъ do summъ właściwie Podskarbstwa Państwa, czynione były znieśienia się z Izbami Skarbowymi, albo bezpośrednio z Ministerjumъ Skarbu; o takichъ zaś залеглоциachъ, należącychъ do summъ różnychъ innychъ zawiadostwъ, czyli zarządówъ, z temi zawiadostwami i zarządami podługъ przynależytości; a Rządzącemu Senatowi ażeby przedstawiano było o takichъ tylko bez nadziei узисканія залеглоциachъ, które przechodzą 10,000 rubli. A że ninieysze postanowienie nie zgadza się w częsci z prawidłemъ, opisanemъ w warunkachъ odkupowychъ względnie porzadzku skassowania sztrafówъ za przemycanie, odniesionemъ do wiedzy Rządzącego Senatu bez żadnego oznaczenia summy, tedy nie przyprawdzającъ tego postanowienia do skutku, polecieć P. Ministrowi Sprawiedliwosci wystaracъ się na to Найвыжшого zezwolenia, które, jakъ wyżej jestъ powiedziano, i nastalo. (Op. przez Rz. Sen. 7 Grudnia 1837 r.)

Т Е Л ь ш е.

День 6-ты Grudnia teraznieyszego 1837 roku, jako dzień Nayradośnieyszy Imienia Найясніеyszого Cesarza Jego Mości obchodzony był w mieście Powiatowemъ Telszachъ z nadzwyczajną uroczystością. O godzinie 9-tej zrana wszyscy miejscowi Urzędnicy i licznie z Powiatu przybyli Obywatele, zebraли się u Powiatowego Marszałka *Gadana*, i ztąd udali się naprзód do Dowódcy konsystującego w Telszachъ Narwskiego полку Strzelców, dla oddania jemu wizyty, a potemъ do Parafialnego Kościoła XX. Bernardynów, dla заніеіenіа naygórszychъ modłówъ do Pana Zastępowъ za zdrowie i pomyślność Найясніеyszого Solennizanta i całej Jego Familii. Podczas Mszy solenney było stosowne do okoliczności kazanie, a po Mszy *Te Deum* i dalsze modły. Z kościoła udano się do Cerkwi полковой, zkąd po skończonemъ o pół do двónастей nabożeństwie, wszyscy Woyskowi i Cywilni Urzędnicy, oraz Obywatele zebraли się na śniadanie do Marszałka Powiatowego. Podczas śniadania wzniesiony byłъ toastъ za zdrowie Найясніеyszого Pana.

O godzinie ósmey wieczoremъ rozpoczął się bal w lokalu tutejszey Rесурсы. Towarzystwo było nadzwyczaj świetne i liczne, a twarze jasniały szczera radością. Oprócz tutejszego Powiatu, znajdowało się bardzo wiele osób pociągajacychъ z sąsiednichъ dwóchъ powiatówъ przybyłychъ. O godzinie 11-tej wniesiono na salę kielichy z Szampanemъ i spełniono toastъ za zdrowie Найясніеyszого Cesarza Jego Mości, przy odgłosie trąb i hebnówъ. Po toаcie muzyka полкова wykonała hymnъ narodowy: *Boże zachowaj Króla!* a zwrócone oczy wszystkichъ na Portretъ MONARCHY, okazały, że ta uroczysta chwila, przejęła wszystkichъ serca uczuciemъ prawdziwego rozrzewnienia. — Tańce trwały do późna w noc. Wszystkie domy były oświecone, a między innemi celowały blaskiemъ lampъ domъ Rесурсы i Szkoła Powiatowa.

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 20 Grudnia.

W *Gazette de France* czytamy: „Mieysce P. *La-fitte* w Izbie jest próżne; lecz wkrótce znowu będzie osadzone. Wiele kollegiów gotuje się znowu obrać stawnego bankiera. Przyjaciele nasi wspierają go w Tuluzie. P. *La-fitte* może teraz widzieć: jaka zachodzi różnica między tymi, których nazywał swojemi przyjaciółmi, a tymi, których miałъ за swoichъ nieprzyjaciół? — Hubert nie chciałъ dotądъ odpowiadać na zapytania przedъ Sędzią instruecyynymъ; oświadczyłъ onъ stanowczo, że tylko uczyni to przedъ swojemi naturalnemi Sędziami,

ми, присяжными. Многие, захваченные сначала, после коротких допросов, опять освобождены.

— Когда известный Г-нъ *Видокъ* подалъ жалобу противу Префекта полиціи и другихъ полицейскихъ чиновниковъ о незаконномъ и самовольномъ съ нимъ поступкѣ, его самого задержали и вѣроятно дѣло производиться будетъ въ уголовномъ судѣ. *Видокъ* избралъ своимъ защитителемъ Г. *Ледрю*, который въ письмѣ къ нему публично объявилъ, что не имѣя возможности взять вознагражденія отъ такого челоѣка, каковъ *Видокъ*, приметъ защищеніе его дѣла, но только въ такомъ условіи, если онъ уплатитъ въ пользу Института Сестръ Милосердія подѣ названіемъ Состановленія 2,000 фр.

— *Донъ-Карлосъ* 13-го ноября находился въ Амурріо, и полагаютъ, что онъ не будетъ командовать лично новою экспедиціею, но устроить свою главную квартиру въ Онъате или въ Элорріо.

21-го Ноября.

Жур. *Toulonnais* отъ 15 ч. с. м. уведомляетъ: „Исключая морскихъ дивизій Адмираловъ *Галлоа* и *Лаланда* всѣ другія эскадры Средиземнаго моря стали въ портахъ на якорѣ. Флотъ Египетскаго Паши стоитъ въ Александріи, Турецкій Капитанъ-Паша въ Истамбулѣ, Англіійскій Адмирала *Смонфорда* въ Мальтѣ.

— На письмо Г-на Карла *Ледрю*, Г. *Видокъ* далъ слѣдующій отвѣтъ: „М. Г. Я избралъ васъ моимъ защитителемъ, такъ какъ вы одинъ изъ адвокатовъ, которые лучше другихъ понимали прежде мое управленіе. Я только упомянулъ о томъ, чтобы просить вашей помощи, ибо я желалъ бы найти въ лицѣ моего адвоката моего перваго и строжайшаго судью. Изъ сего вы можете заключать, что я ничего неопасаюсь. Впрочемъ я принимаю предложенное мнѣ условіе. Вамъ только стоитъ приказать и 1,000 фр. будутъ уплачены въ назначенное вами время. Примите и проч. (подп.) *Видокъ*.“ — После совѣщанія съ Г-мъ *Ледрю*, Г. *Видокъ* отдалъ ему квитанцію на счетъ уплаченныхъ 1,000 фр. Сестрамъ Милосердія Св. Викентія.

— Вчера въ Префектурѣ полиціи открытъ пакетъ положенный известною дѣв. *Грувелъ* у своей подруги дѣв. *Гергаландъ*. Кромѣ многихъ бумагъ и писемъ, найдены въ немъ пара башмаковъ, которые носилъ *Морей*, окровавленная верѣвка которою связаны были руки *Пепина* и *Морея*, когда вели ихъ къ эшафоту и два ларчика съ волосами обонхъ казненныхъ.

— Нѣсколько дней господствуетъ здѣсь необыкновенно пріятная погода. Ночью съ третьяго на вчерашній день, Термометръ стоялъ 9° выше нуля; вчера въ 6 час. утра 10° а въ 9 час. 11°.

— Уведомляютъ изъ Байонны отъ 15-го ч.: „Агентъ отправленный Г-мъ *Бардакси* въ Бискайскія провинціи, препроводилъ уже Правительству Королевы два рапорта о состояніи своей миссіи. Въ одномъ описано, какъ онъ былъ принятъ у многихъ важныхъ особъ и онъ изъявляетъ надежду, что его переговоры будутъ имѣть успѣхъ. Другой рапортъ содержитъ объявленіе подписанное 18 знатными Бискайцами, которыхъ имена умалчиваемъ, чтобы не подвергнуть ихъ опасности. Эти 18 чел. обязываются содѣйствовать окончанію междоусобной войны, къ вытѣсненію *Донъ-Карлоса* и признанію Правленія Королевы, какъ только Кортесы торжественно объявятъ, что привилегіи четырехъ провинцій совершенно будутъ восстановлены такъ какъ онѣ существовали до кончины *Фердинанда VII* и что никто за участіе въ мятежѣ не будетъ преслѣдуемъ или наказываемъ. Бискайцы требуютъ дальѣ, чтобы вдовствующая Королева подобное законное опредѣленіе утвердила присягою именемъ дочери *Изабеллы II* въ присутствіи Кортесовъ. При такихъ условіяхъ обѣщаютъ они склонить эти провинціи положить оружіе и скоро восстановить миръ.“

— Здѣшніе журналы сообщаютъ какъ особенную примѣчательность, что Папскій Нунцій Г. *Гарибальди* въ одномъ обществѣ, гдѣ пѣли Гг. *Рубини* и *Тамбурины*, сѣлъ подлѣ обонхъ художниковъ и разговаривалъ съ ними весьма обстоятельно.

— Вчера задержанъ также и Секретарь Г-на *Видока*.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 15 ч. с. м.: „Вся Байонна сегодня утромъ полагала, что Принцесса *Бейрская* прибыла, и по неимѣнію законнаго паспорта, задержана. Въ самомъ дѣлѣ какая-то дама въ прекрасномъ экипажѣ сюда прибыла, выдаетъ себя за Англичанку и имѣетъ намѣреніе отправиться въ Ирунъ. Можетъ быть она имѣетъ порученіе къ *Донъ-Карлосу*. Другая дама по имени *Нежи*, которая прежде дана была въ сопровожденіе Принцессы *Бейрской*, 3 или 4 дня находится въ Байоннѣ; она

присягнута. Viele в первыхъ часахъ арестованныхъ особъ, по короткомъ прѣслушаніи, знову уполнено.

— Въ chwili, kiedy znany *Vidocq* podał zaskarżenie przeciwko Prefektowi policji i innymъ urzędnikomъ policyjnymъ o nieprawne i dowolne z nimъ postępowanie, został samъ aresztowany, a jak się zdaje, będzie mu wytoczony process przedъ sądъ Assysów. *Vidocq* obratъ sobie za obrońcę Pana *Ledru*, który listemъ publicznie oświadczył, iż nie mogącъ od takiego człowieka, jakimъ jestъ *Vidocq*, brać żadnego wynagrodzenia, przyjmie obronę jego sprawy, ale wtenczas dopiero, gdy onъ złoży 1,000 frankówъ na rzeczъ instytutu Sióstr Miłosierdzia, znanego podъ nazwą Sw. Wincentego.

— *Don Carlos* d. 13 stałъ jeszcze wъ Amurrio, i rozumieją, że nie będzie dowodziłъ osobiście nową wyprawą, lecz obierze główną swą kwaterę wъ Onate albo Elorrio.

Dnia 21.

Dziennikъ *le Toulonnais* zъ d. 15 b. m. powiada: „Zъ wyjątkiemъ dywizyjъ morskichъ Admirałówъ *Gallois* i *Lalande*, wszystkie inne eskadry morza Śródziemnego, stanęły wъ portachъ na kotwicachъ. Flotta Baszy Egiptu stoi wъ Alexandryi, Turcka *Kapudana* Baszy wъ Stambule, Angielska Admirala *Stopford* wъ Malcie.

— Na wspomniany wczora listъ P. Karola *Ledru*, dałъ P. *Vidocq* następującą odpowiedź: „M. Panie. Obratę WPana na mojego obrońcę, gdyż jesteś jeden zъ Adwokatów, którzy dawniejъ najlepiej pojmowali mój zarządъ. Przypomniałemъ tylko to sobie, ażeby просić WPana do użyczenia mi swej pomocy, gdyż życzyłemъ znaleźć wъ moimъ Adwokacie pierwszego i najsławniejszego sędziego. Możesz WPanъ ztądъ widzieć, że niczego się nie lękamъ. Przyjmuję wreszcie włożony na mnie warunekъ. Dość jestъ tylko rozkazać, a 1,000 fran. wъ naznaczonymъ przez WPana czasie będą wliczone. Proszę przyjąć i t. d. (podp.) *Vidocq*.“ Po odbytej zъ P. *Ledru* konferencji, P. *Vidocq* wręczyłъ mu kwietacyą zъ wypłaconychъ Sióstrъ Miłosierdzia 1,000 frankówъ.

— Wczora wъ Prefekturze policji otworzono pakiet, który złożyła znajoma Panna *Grouvelle* u jednej ze swychъ przyjaciółekъ Panny *Hergaland*. Oprócz mnogichъ papierówъ i listówъ, znaleziono wъ niѣmъ parę pantoflówъ, które nosiłъ *Morey*, skrwawiony powróz, którymъ związane były ręce *Pepina* i *Moreya*, gdy ichъ prowadzono na rusztowanie, i dwie skrzyneczki zъ włosami tychъ dwóchъ straconychъ.

— Od kilku dni panuje tu nadzwyczajъ łagodna temperatura. Zъ wczorajszej na wczorayszą noc, termometrъ stałъ 9° nadъ zero; wczora o godz. 6 rano 10°, o godz. 9 11°.

— Donoszą zъ Bayonny podъ d. 15: „Agent, który przezъ P. *Bardaxi* wysłany zostałъ do prowincyjъ Biskajskich, przestałъ jużъ Rządowi Królowej dwa rapporta o stanie swojej misji. Wъ pierwszymъ opisuje przyjęcie, którego doznałъ u wielu wpływającychъ osób i wynurza nadzieję, że jego układy osiągną skutekъ. Drugi raportъ zawiera oświadczenie, podpisane przezъ 18 znakomitszychъ Biskajczykówъ, których imiona zamieszczamy, ażeby nie wystawić ichъ na niebezpieczeństwo. Te 18 osóbъ obowiązują się dopomócъ do ukończenia wojny domowej, wygnania *Don Carlosa* i uznania Rządu Królowej, skoro tylko Kortezy uroczyście oświadczą, że przywileje czterechъ prowincyjъ zнову przywrócone będą wъ taki sposóbъ, jakъ były przedъ śmiercią *Ferdynanda VII*, i że niktъ za swoje uczestnictwo wъ powstaniu nie ma byдъ prześladowany i karany. Biskajczycy żądają dalej, ażeby Królowa, wdowa, podobnie prawodawcze postanowienie, wъ imieniu swej córki, stwierdziła przysięgą, wъ obliczu Stanówъ. Podъ temi warunkami przyrzekają oni skłonić prowincje owe do złożenia broni i prędko przywrócić pokój.“

— Dzienniki tutejsze donoszą, jako rzeczъ szczególną, że Nuncyuszъ Papieżki *Garibaldi*, nie dawno wъ pewnymъ towarzystwie, gdzie śpiewali PP. *Rubini* i *Tamburini*, usiadłъ obokъ tychъ dwóchъ artystówъ, i zъ wielkimъ interesemъ zъ nimi rozmawiałъ.

— Wczora uwięziono także Sekretarza P. *Vidocq*.

— Zъ Bayonny donoszą podъ d. 15 t. m.: „Cała Bayonna rozumiała dzisiaj rano, że Xiężna *Beira* przybyła, i została aresztowaną za to, że nie miała regularnychъ pasportówъ. Wъ rzeczy samej, niejakaś дама wъ pięknymъ pojeździe tu przybyła, która się mieniła byдъ Angielką, mającъ jechać do Irun. Mogła ona mieć polecenie do *Don Carlosa*. Inna дама, nazwiskiemъ *Negis*, która dawniejъ zъ towarzyszkę przydaną była Xiężnie *Beira*, od 3 lub 4 dni znajduje się wъ Bayonnie; ma ona wexelъ na 18,000 fran. na pewny tutejszy domъ handlowy. Bezъ

имѣть вексель на 18,000 франк. къ одному здѣшнему банкирскому дому. Безъ сомнѣнія путешествіе ея имѣть политическую цѣль. Также прибылъ сюда недавно одинъ Испанецъ по имени *Алваро*, котораго почитаютъ Карлистскими эмиссаріемъ. Въ главной квартирѣ *Донъ Карлоса* непрерывно дѣлаются приготовления къ экспедиціи на другую сторону Эбра. Въ то же время между Кастиліанскими Карлистами господствуетъ тифусъ. Новѣйшія извѣстія подтверждаютъ что Бискайцы и Наварцы не хотятъ идти вновь за Эбро; съ другой стороны желаютъ они, чтобы обѣ провинціи опять были освобождены отъ Кастильцевъ. О планахъ *Эспартеры* ничего здѣсь не слышно. Находящіеся въ Байоннѣ Испанцы несомнѣваются, что на послѣдокъ наступитъ перемиріе между обѣими сторонами. (A.P.S.Z.)

— Жур. Првній сообщилъ слѣдующія замѣчанія касательно Испанскихъ дѣлъ: „Испанія приходитъ теперь въ состояніе, которое можетъ быть пріятельнымъ для будущности сей страны. Умы оказываются способными понять порицокъ и умеренность, безъ коихъ не можетъ существовать никакое общество. Просвѣщенные люди, находящіеся въ Испаніи, коихъ число къ сожалѣнію невелико, приглашены въ законодательныя собранія, изъ коихъ удалили ихъ жестокость анархистовъ. Они были принуждены убѣгать отъ мечей убійцъ; теперь, для исполненія данныхъ имъ порученій, они неустрашимо возвратились въ сію страну, гдѣ могутъ еще встрѣтить многочисленныя опасности. Такое пожертвованіе должно приписать неподкупнымъ и сильнымъ мужамъ, которымъ можетъ еще предоставить Испанія управленіе государств. дѣлами. Другой, неменѣе благоприятный признакъ кажется предвѣщаетъ, что опытъ, начинающій приносить свои плоды. Правительство наконецъ усердно занимается войскомъ, такъ какъ войско составляетъ единственный теперь предметъ жизни Испанской монархіи. Къ чему составлять уложеніе, если баталіоны оберегающіе законодательную Палату, можетъ быть поклянутъ низпровергнуть оное. Испанское войско вмѣсто того, чтобы обезопасить страну, напротивъ того возбуждаетъ больше опасеній. Конечно, войско отличилось твердостью въ несчастіи, при многихъ обстоятельствахъ явило храбрость и рѣшимость, но опаснѣйшее и ужаснѣйшее неповиновеніе вкралось въ ряды воиновъ. То смѣняло оно Министерство и опровергало уложенія, то назначало или удаляло Генераловъ, и вмѣстѣ съ командою лишало ихъ и жизни. Каждый преданный своему долгу Офицеръ, дѣлался жертвою непокорной толпы. Пали отъ ея смертныхъ ударовъ славнѣйшіе Испанскіе вожди. Къ числу убитыхъ съ начала: *Кантераку*, *Бассу*, *Квезадъ*, *Адіо*, *Ст. Жусту*, должно присовокупить новыя жертвы, т. е. Генераловъ *Мирасоля* и *Эскалера* а также Губернатора Витторіи съ его штабомъ. Бригадиръ *Миръ*, Полковникъ *Мендивиль*, наконецъ Генералъ *Сарсфилдъ*, чьего смерть щадилъ въ двадцати сраженіяхъ, пали подъ штыкомъ собственныхъ своихъ солдатъ. Всѣ эти убійства совершены среди бѣлаго дня и извѣстны были преступники. Еслибъ Правительство въ подобномъ крайнемъ положеніи осталось бездѣйственнымъ, оно убивало бы само себя. Оно должно непременно или наказывать или пасть. Эту необходимость знали, и въ этомъ случаѣ неустрашилось Испанское Правительство собственной своей обязанности; оно чувствовало, что есть обстоятельства, въ которыхъ милость и прощеніе равнялось бы преступленію. Генералъ *Эспартеро* получилъ опасное порученіе, среди возмущившагося войска открыть зачинщиковъ такихъ ужасовъ и наказать ихъ. Военный судъ подвергается строгимъ правиламъ, каковы суть: общее слѣдствіе дѣла, скорый приговоръ и немедленное исполненіе оного; въ самомъ дѣлѣ этотъ судъ не можетъ дѣйствовать иначе, такъ какъ его назначеніе привести въ ужасъ людей привыкшихъ къ смерти. Чтобы оставить въ Испанскихъ полкахъ неизгладимое впечатлѣніе, Генералъ *Эспартеро* приказалъ исполнить приговоры немедленно и съ немолимою строгостію. Справедливость этихъ приговоровъ никто еще не смѣлъ подвергать сомнѣнію. Такъ какъ всѣ присужденныя заслуживали наказаніе, то должно все утвердить, должно Правительству и главному Командиру отдать справедливую похвалу. Правительство доказало, что есть справедливость въ странѣ и что нельзя безнаказанно пренебрегать свѣтѣйшія права. За этотъ поступокъ принимая на себя ответственность, оно явило доказательства неустрашимости, давно неизвѣстной въ Испаніи. Есть однакожъ люди равнодушныя къ жертвамъ и всегда являющіе милосердіе къ убійцамъ. Они то обвиняютъ Генерала *Эспартеро* въ жестокости, неутверждая впрочемъ, что смѣшаны невинныя съ виновными, что военный

въпленіи подрозъ та jest w celu politycznym. Takoz Hiszpan, imieniem *Alvarado*, ktorego uważają za emissaryusza Karolistowskiego, nie dawno tu przybył. — W głównej kwaterze *Don Carlosa* nieustannie czynią przygotowania do wyprawy na drugą stronę Ebru. Tymczasem pomiędzy Kastylijskimi Karolistami panuje typhus. Najnowsze wiadomości potwierdzają niechęć Biskajczyków i Nawarczyków, iść znowu za Ebr; z drugiej strony życzą, ażeby obie prowincje znowu od Kastylijskich uwolnione były. O planach *Espartery* nic zgola nie słychać. Obecni w Bayonnie Hiszpani nie wątpią, że nakoniec przyydzie do zgody pomiędzy oboma stronami.”

— *Journal des Débats* umieścił następujące uwagi, względem rzeczy Hiszpańskich: „Hiszpania zbliża się teraz do stanu, który może być stanowczym dla przyszłości tego kraju. Umysły okazują się skłonnemi do porządku i umiarkowania, bez których nie może istnieć żadna społeczność. Ludzie oświeceni, znajdujący się w Hiszpanii, których liczba jest, niestety, mała, zostali powołani do prawodawczych zgromadzeń, z których usunęła ich gwałtowność anarchistów. Byli zmuszeni uchodzić przed sztyletami morderców; teraz, aby spełnić powierzone sobie zlecenie, wrócili odważnie do kraju, gdzie na liczne niebezpieczeństwa natrafić jeszcze mogą. Podobne poświęcenie się powinno zapewnić czystym i silnym mężom, na których Hiszpania polegać jeszcze może, kierunek spraw publicznych. Inna, niemniej pomysłna oznaka zdaje się zapowiadać, że przykłady doświadczenia zaczynają wydawać swój owoc. Rząd silnie zajmuje się nareszcie stanem wojska: bo wojsko jest teraz właściwym przedmiotem życia Hiszpanii. Na co się przyda tworzyć ustawy, jeżeli bataliony strzegące izbę prawodawczą, spryskują się może na ich obalenie? Wojsko Hiszpańskie, zamiast być ręką kraju, stało się owszem jedną niepewnością więcej dla niego. Wprawdzie odznaczyło się ono wytrwałością w nieszczęściach, okazało w wielu okolicznościach mężstwo i poświęcenie się, ale najgroźniejsza i najokropniejsza niekarność zakradła się w jego szeregi. Raz zmieniło Ministeria i obalało ustawy, to znowu mianowało Jeneratów lub ich usuwało, a wraz z dowództwem odbierało im i życie. Każdy wierny obowiązkom swoim oficer, stawał się ofiarą rozwolnionej tłuszczy żołdactwa. Padli pod jej zabójczemi razami najsławniejsi wodzowie Hiszpanii. Do liczby zamordowanych, którzy byli z początku: *Canterac*, *Bassa*, *Quesada*, *Adio*, *St. Just*, przyszedł trzeba nowe ofiary, to jest: Jeneratów *Mirasol* i *Escalera*, oraz Gubernatora *Vittorii* z jego sztabem. Brygadyr *Mir*, Półkownik *Mendivil*, nakoniec Jenerał *Saarsfield*, którego śmierć w dwódziestu ochraniała potyczkach, padli pod bagnietami swych własnych żołnierzy. Te wszystkie morderstwa spełniono wśród dnia jasnego i znani byli winowaycy. Gdyby Rząd w podobnie ostatecznym położeniu pozostał nieczynnym, samby siebie zabijał. Musi on koniecznie albo karać, albo upaść. Znano tę konieczność, a tym razem nie wzdrygnął się Rząd Hiszpański przed istotnym obowiązkiem swoim. Człł on, że są okoliczności, w których łaska i zapomnienie byłyby równe przewinieniu. Dano Jenerałowi *Esparterze* niebezpieczne zlecenie, aby wśród zrewoltowanego wojska wyszukał sprawców tylu niegodziwości i ukarał ich. Sprawiedliwość wojskowa surowym uległa formom, któremi są summaryczna instrukcyja sprawy, prędki wyrok i szybkie tegoż wykonanie; w samej rzeczy taką musi być ta sprawiedliwość: bo jej przeznaczeniem jest zastraszać obawą ludzi, którzy są ze śmiercią oswojeni. Ażeby trwał wrażenie na półkach hiszpańskich sprawić, rozkazał też *Espartero* zapadłe wyroki bezwzględnie i z nieubłaganą wykonać surowością. Prawności tych wyroków, nikt jeszcze nie powążył się w wątpliwość podawać. Ponieważ wszyscy osądzeni zasługiwali na karę, trzeba więc wszystko potwierdzić; trzeba Rządowi i Naczelnemu wodzowi zasłużoną oddać pochwałę. Dowiodł Rząd, że jest przecie sprawiedliwość w kraju, i że nie wolno bezkarnie deptać praw najswiętszych. Biorąc za to postąpienie odpowiedzialność na siebie, dał dowód odwagi, oddawna już nieznaney w Hiszpanii. Są przecie ludzie obojętni dla ofiar, a pełni zawsze miłosierdzia dla zabójców. Ci to ludzie obwiniają Jenerała *Esparterę* o okrucieństwo. Wprawdzie nie twierdzą oni, że pomieszano niewinnych z winnymi, że chybił sąd wojenny; ale ci, co nie liczyli ofiar, liczą osądzonych i nazywają nieludzkiem całe postąpienie. Wojska hiszpańskiego nie można było inaczej odrozdzić, jak tylko daniem wielkiego przykładu. Dla zbawienia Hiszpanii, należało być koniecznie nieubłagającym: Ta bolesna, ale konieczna, ofiara, będzie dostate-

судь сдѣлать погрѣшность. Нельзя было иначе возродить Испанское войско какъ только, представлениемъ сильнаго примѣра. Для избавленія Испаніи нужно было быть неумодимымъ. Эта чувствительная, но необходимая жертва, будетъ достаточною для возстановленія повиновенія. Соблюдая строгую дисциплину, войско опять получить ту силу, которой оно лишилось съ того времени, какъ солдаты начали повелѣвать а Генералы повиноваться. Хорошее войско будетъ въ состояніи окончить междоусобную войну, возстановить порядокъ и безопасность, притомъ обезпечить возстановленіе благосостоянія.

(G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 22-го Декабря.

Придворная газета отъ 19 ч. содержитъ официальное извѣстіе о наименованіи Герцога *Суссекскаго* первымъ и верховнымъ Кавалеромъ Великаго Креста и Гросмейстеромъ ордена Бани. Та же газета уведомляетъ, что *Ибрагимъ-Саримъ-Эффенді*, въ частной аудіенціи поднесъ Королеви свою вѣрующую грамоту какъ Посланникъ Султана и поздравительное письмо сего послѣдняго съ вступленіемъ Ея Велич. на престолъ.

— Предложенный Г. Гуме вопросъ относительно Пенсіона Ганноверскаго Короля далъ поводъ здѣшнимъ журналамъ къ многоразличной полемикѣ. Консервативные журналы выставляютъ на видъ, что Британская нація обязана платить этотъ пенсіонъ, во первыхъ потому, что *Георгъ III* при вступленіи на престолъ всѣ свои наслѣдственные доходы предоставилъ націи, далѣе, поелику отказъ въ пенсіонѣ, утвержденномъ парламентскимъ актомъ, повлечетъ за собою нарушеніе всѣхъ другихъ, не исключая даже національнаго долга. На это возражаютъ либеральные журналы, что наслѣдственные доходы *Георга III* не были собственностію, но перешли къ нему отъ *Георга I*, которому опредѣлила ихъ нація. Съ фамиліальною собственностію въ Ганноверѣ Англія не имѣла никогда никакого дѣла. Со вступленіемъ на престолъ Ганноверскій Герцога *Кумберландскаго*, уничтожилась также причина, которая бы его побуждала неуступать въ Англіи своего содержанія. О прекращеніи другихъ пенсіоновъ и національнаго долга не должно говорить потому, что въ такомъ случаѣ нація приняла обязательство, казихъ она не имѣетъ къ Королю Ганноверскому.

— Губернаторъ *Сьерры-Леона*, Маіоръ *Кемпбелъ* недавно оттуда возвратился. Во время пребыванія своего въ сей колоніи онъ старался завести дружественныя сношенія съ племенами разсѣянными между Колоніею и Тимбукту. Онъ привезъ восемь различныхъ поздравительныхъ писемъ къ покойному Королю *Вильгельму IV*, писанныхъ осмью различными Королями Негровъ на тамошнемъ Арабскомъ діалектѣ. Они переведены Г. *Рассамомъ Мазульскимъ*, прибывшимъ въ Англію съ экспедиціею по Евфрату. Одно письмо начинается словами: „Слава Богу. Это письмо отъ Марвана, Короля Темайнскаго, къ Королю *Вильгельму*, котораго земля есть Англія, а деревня Лондонъ. Я здоровъ, надѣюсь, что и вы въ томъ же счастливомъ состояніи и т. д.— Г. *Рассамъ* занимается теперь отысканіемъ восточныхъ сокровищъ Бодлеянской и другихъ библіотекъ въ Оксфордѣ. До сихъ поръ онъ не нашелъ Халдейскихъ манускриптовъ, мало нашелъ Сирійскихъ и главнымъ образомъ богословскіе.

— Въ Чипсгидѣ близъ Ноттингама новый законъ о бѣдныхъ подалъ поводъ къ беспорядкамъ. Более тысячи человекъ предались наглѣмъ насиліямъ и едва не убили камнями главнаго надзирателя, такъ, что надобно было въ эту страну и на мѣсто нарядить отрядъ войска.

— Корреспондентъ газ. *Times* уведомляетъ оную, что за нѣсколько мѣсяцевъ открыто намѣреніе приготовить адскую машину, чтобы убить *Людвика Филиппа*. Корреспондентъ, по извѣстію этой газеты, получивъ письмо изъ Франціи, отослалъ его къ Лорду *Пальмерстону*, который сообщилъ его Французскому Посланнику, почему сей послѣдній тотчасъ отправилъ курьера въ Парижъ.

— *Times* обращаетъ вниманіе здѣшнихъ купцовъ на то обстоятельство, что несогласіе между Франціею и Мексикою по мнимымъ притязаніямъ, какія желаетъ имѣть Франція на Мексико, очень вѣроятны. Здѣсь слышно, что Мексиканское Правительство хочетъ предложить Французскому Агенту эти притязанія предоставить на разрѣшеніе Коммиссіи; если на то несогласится, тогда прикажутъ всѣмъ Французамъ немедленно оставить область республики. Поелику нѣтъ никакого торговаго договора между обѣими державами, то Франція не имѣетъ никакого права дѣлать насилія, такъ какъ утвержденіе такого до-

суда до призывренія карносі. Zachowawszy siową karność, nada się woysku napowrót tę siłę, której mu nie dostawało od chwili, jak żołnierze rozkazywali, a Jenerałowie posłusznymi być musieli. Dobre woysko będzie w stanie ukończyć wojnę domową, przywrócić porządek i bezpieczeństwo, zapewnić oraz powrót dobrego bytu.” (G. C.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 22 го Грудня.

Газета двору под д. 19 zawiera urzędowe zawiadomienie o mianowaniu Xiecia *Sussex* pierwszym i najwyższym Kawał-rem Wielkiego Krzyża i Wielkim Mistrzem orderu Łaziebnego. Tenże dziennik donosi, że *Ibrahim Sarim Effendi* na szczególnej audyencyi złożył Królowey swe listy wierzytelne, jako Posel Sultana i list tego ostatniego z powinszowaniem Jej Kr. M. wstąpienia na tron.

— Wniesione przez P. *Hume* zapytanie, względem pensyi Króla Hannowerskiego, dało powód dziennikom tutejszym do licznych sporów. Gazety konserwacyjne utrzymują, że naród Angielski obowiązany jest do dalszej wypłaty tej pensyi, raz, ponieważ Król *Jerzy III* przy wstąpieniu swym na tron, wszystkie swe dziedziczne dochody ustąpił narodowi, dalej zaś, że ujęcie pensyi, zapewnionej przez akt Parlamentu, naruszyłoby wszystkie dalsze, nie wyymując długu narodowego. Na to dzienniki liberalne odpowiadają, że dziedziczne dochody *Jerzego III* nie były jego własnością, lecz przeszły nań od *Jerzego I*, któremu naród je przeznaczył. Z własnością famiijną w Hannowerze, Anglia nigdy nie miała nic do czynienia. Przez wstąpienie także Xiecia *Cumberland* na tron Hannowerski, upadają zasady, na którychby mógł on obstawać za utrzymaniem pensyi w Anglii. Lecz o naruszeniu innych pensyi i długu narodowego, nie może być mowa: gdyż w tym przypadku naród przyjął zobowiązania, których nie ma dla Króla Hannowerskiego.

— Gubernator *Sierra Leone*, Major *H. Campbell*, nie dawno stamtąd powrócił. Podczas pobytu swojego w tej kolonii, starał się on zawiązać przyjacielskie stosunki pomiędzy kolonią a Tombuktu rozproszonymi plemionami. Przywiózł on osm różnych listow z powinszowaniem do zmarłego Króla *Wilhelma IV* pisanych, przez osmiu różnych Królów Murzynskich w tamczynym arabskim dyalekcie. Przetłumaczone są przez P. *Rassam* z Mosul, który z wyprawą Eufratską przybył do Anglii. Jeden list zaczyna się temi słowy: „Cześć niech będzie Bogu. List ten pochodzi od Marwan, Króla Temain, do Króla *Wilhelma*, którego kraj jest Anglia, a jego wieś Londyn. Mam się dobrze, i spodziewam się, że i WPan jesteś w tymże szczęśliwym stanie i t. d.— P. *Rassam* zajmuje się teraz wyszukiwaniem skarbow orientalnych Babilońskich i innych biblotek w Oxfordzie. Dotąd nie znalazł żadnego Chaldejskiego, mało Syryjskich, a naywięcej teologicznych rękopismow.

— W *Sheepshead* w bliskości *Nottingham*, nowe prawo o ubogich dało powód do rozruchow. Więcej, jak tysiąc ludzi, dopuściło się nayokropniejszych gwałtow i głównego dozorcę prawie ukamienowali, tak, że potrzeba było wysłać na miejsce siłę woyskową.

— Korrespondent gaz. *Times* udzielił jey, że przed kilką miesiącami odkryty został zamiar przygotowania maszyny piekielnej, na zabicie *Ludwika Filipa*. Według wspomnionego dziennika. Korrespondent przesłał otrzymaną przezeń list z Francyi Lordowi *Palmerstonowi*, który go udzielił Posłowi Francuzkiemu, a ten natychmiast wysłał gońca do Paryża.

— *Times* zwraca uwagę tutejszych kupców na tę okoliczność, że niezgody pomiędzy Francją a Meksykiem, względem mniemanych pretensyi, które miała Francya do Meksyku mogły być prawdziwe. Mówią, że Rząd Meksykański chciał uczynić Agentowi Francuzkiemu przełożenie, ażeby pretensye te przesłać na rozstrzygnięcie Kommissji; jeśliby to było odzrucenóm, wten czas Francuzom rozkazano będzie natychmiast opuścić Rzeczpospolitą. Ponieważ pomiędzy obudwoma państwami żadnego niema układu handlowego, zatem Francya niema prawa dopuszczać się gwałtowności, tym bardziej, że potwierdzenie podobnego układu przez

говора отвергнуто Французскимъ Правительствомъ, потому, что онъ основанъ былъ на совершенномъ равенствѣ. (A.P.S.Z.)

— Г. Т. *Атвудъ* радикальный членъ изъ Бирмингама требовалъ объясненій объ отношеніяхъ съ Россіею, которую упрекалъ въ дѣятельномъ вооруженіи флота для войны съ Англіею. Изложивъ свои поводы представилъ нужду немедленно увеличить Англійскую морскую силу по крайней мѣрѣ 20-ю линійными кораблями и 20,000 матросовъ. Онъ кончилъ предложеніемъ адреса къ Королевѣ въ которомъ испрашивалъ соглашенія ея на сдѣланныя представленія. Сиръ *Эдуардъ Кодрингтонъ* поддерживалъ Г-на *Атвуда*, послѣ чего *Лордъ Пальмерстонъ*, въ длинной рѣчи опровергалъ мнѣнія ихъ. Вотъ важнѣйшія мѣста. „Первымъ вопросомъ почтеннаго члена изъ Бирмингама, требуется объясненія, употребило ли Правительство какія мѣры для удержанія Россіи отъ дальнѣйшихъ вооруженій въ Кронштадтѣ. На счетъ постройки и вооруженія кораблей какое Правительство не вправе спрашивать другое „какіе намѣрены вооружать корабли.“ Съ другой стороны Правительство имѣетъ право сдѣлать другому подобный вопросъ, если оно собираетъ значительную силу, которую кажется хочетъ беспокоить союзниковъ перваго; за два или три года, морскія силы всего Россійскаго флота были собраны въ Балтійскомъ морѣ, и тогда дѣйствительно дошло до объясненій между Правительствами Англійскимъ и Россійскимъ. Объясненія эти были удовлетворительны для нашего Правительства и хотя съ сего времени значительное число кораблей вооружено было для учебнаго крейсера, на Балтійскомъ морѣ не собиралась опять столь большая морская сила, изъ коей бы можно было заключать, что Россія готовится къ непріятельскому дѣйствию съ какою либо страной. На счетъ втораго вопроса: доставитъ ли Правительство помощь Черкесамъ, я долженъ отвѣчать, что Правительство не имѣетъ намѣренія мѣшаться въ войну между Россіею и Черкесами. Дальнѣйшій вопросъ былъ, намѣрено ли Правительство принять мѣры для удовлетворенія мнимой обиды причиненной намъ взятіемъ корабля *Vixen*. Палата помнитъ, что въ послѣднемъ Парламентѣ я представилъ доказательства касательно сего дѣла и показалъ, что объясненія данныя Россіею на счетъ своего поступка не дѣлали нужнымъ дальнѣйшихъ дѣйствій, для чести Англіи или для поддержанія правъ интересующихся особъ. Корабль сей былъ взятъ, потому, что провозжавшіе его нарушили муниципальные права и Россійскія таможенные правила. Въ четвертомъ вопросѣ требовано было извѣстіе, желаемъ ли мы настаивать, чтобы Россія уничтожила трактатъ въ Ункларъ-Ескелессі. Акты касающіеся сего трактата были за три года предложены Парламенту и могу теперь объявить, что Правительство не будетъ употреблять непріятельскихъ средствъ для принужденія Россіи и Англіи двухъ независимыхъ Державъ, чтобы признать неважнымъ трактатъ заключенный между собою.“ Г. *Мекленъ* совѣтовалъ Г-ну *Атвуду* отступить теперь съ своими предложеніями, такъ какъ важный этотъ предметъ долженъ быть еще разъ предложенъ Палатѣ, но Г. *Атвудъ* на то не согласился и хотѣлъ лучше чтобы его предложеніе отвергнуто было безъ балотировки, что и сдѣлано. (J. de S. P.)

Б е л г і я.

Брюссель, 21-го Декабря.

Въ здѣшнихъ журналахъ содержится: „Умы сдѣлались уже спокойнѣе, и полагаютъ, что Гринвальдское дѣло только послужитъ къ тому, что будетъ утвержденъ немедленно военный бюджетъ. Впрочемъ получаютъ извѣстія о движеніяхъ войскъ и объ огромныхъ издержкахъ, которыя они дѣлаютъ. Въ эту ночь эскадронъ уланъ перешелъ чрезъ Брюссель, два эскадрона стрѣлковъ стоятъ въ Шербекѣ и окрестностяхъ. Полковникъ *Лебуть* изъ 4 линійнаго полка, находившійся въ отпускѣ въ Брюсселѣ, получилъ повелѣніе тотчасъ отправиться въ свой полкъ въ Термондѣ, чтобы сегодня обратиться къ границамъ Зеландской Фландріи. Канцелярія Генеральнаго Интендентства по госпитальной части, въ болѣе дѣятельности, строятъ полевые лазареты, приготавливаютъ медикаменты въ центральной аптекѣ и все принимаютъ военный видъ. Изъ Депо въ Брюссель отправлено 100 тоннъ пороха въ Арлонъ. Уволенные въ отпускъ офицеры приглашены въ полки. Среди такихъ, какъ бы военныхъ дѣйствій, замѣчаютъ къ сожалѣнію, что мѣшается полиція и беспокоитъ Голландцевъ занимающихся на желѣзной дорогѣ или въ частныхъ мастерскихъ. Два другіе случая, сдѣлали настоящее положеніе еще затруднительнѣе: во первыхъ поступокъ Голландскаго Правительства, которое хотѣло наложить пошлину на наши корабли плавающіе по Шельдѣ, и второе, прибытіе нѣсколькихъ

Рząd Francuzki odrzuconém zostało, gdyż ten ugrun-
towany był na zasadach zupełnej równości. (A.P.S.Z.)

— P. T. *Attwood*, członek radykalny z Birmingham, żądał objaśnień o stosunkach z Rosyją, którą obwiniał o nader czynne uzbrajanie floty na wojnę z Anglią. Wyłożywszy swoje pobudki, wywodził potrzebę powiększenia niezwłocznie angielskiej siły morskiej przynajmniej o 20 okrętów liniowych i 20,000 marynarskich. Skończył na propozycyi adresu do Królowej, w którym upraszał o jej przyzwolenie na uczynione wnioski. Sir *Edward Codrington* popierał P. *Attwood*, po czym Lord *Palmerston* zbijał ich w długiej mowie. Przytaczamy tu najważniejsze miejsca. „W pierwszym pytaniu, które mi zadał zacny członek z Birmingham, domaga się objaśnienia: czy Rząd użył jakich środków, dla powstrzymania Rosyi od dalszych uzbrojeń w Kronsztadzie. Co do budowania i uzbrajania okrętów, żaden Rząd niema prawa zapytywać Rządu innego „jakie maż uzbrajać okręty.“ Z drugiego strony Rząd ma prawo uczynić innemu podobne pytanie, kiedy ten zgromadza znaczną siłę, zdającą się chcieć nabawić niepokojem sprzymierzeńców pierwszego; przed dwoma czy trzema laty, marynarze całej floty Rosyjskiej byli zgromadzeni na morzu Bałtyckim, i wtedy rzeczywicie przyszło do objaśnień między Rządami Angielskim i Rosyjskim. Objasnienia te były zaspakajające dla naszego Rządu, i lubo od owego czasu znaczna liczba okrętów była uzbrojona na odbywanie jazd instrukcyjnych, na morzu Bałtyckim nie zgromadzała się znowu siła morska tak wielka, iżby można wnosić, że Rosya gotuje się do nieprzyjacielskich kroków z jakimkolwiek Mocarstwem. Co do drugiego pytania: czy Rząd da pomoc Czerkiesom, winieniem odpowiedzieć, że Rząd nie ma zamiaru wdawać się w wojnę między Rosyją a Czerkiesami. Dalsze pytanie było: czy Rząd myśli użyć środków dla otrzymania zadość uczynienia za mniemaną obrazę, sprawioną nam wzięciem statku *Vixen*. Izba przypomni sobie, że na ostatnim Parlamencie złożyłem dowody ściągające się do tej sprawy i pokazałem, że objaśnienia, jakie Rosya dała o swoim postępowaniu, nie czyniły dalszych kroków potrzebnymi, bądź dla honoru Anglii, bądź dla popierania pretensyi osób interessowanych. Okręt ten był wzięty, bo ci, co go prowadzili, naruszyli prawa mieyskie i uzrządzenia celne Rosyjskie. W czwartym pytaniu żądano wiadomości, czyli chcemy nalegać, aby Rosya odwołała traktat w Unkier-Eskielessi. Akta ściągające się do tego traktatu były złożone Izbie przed trzema laty, i mogą teraz oświadczyć, że Rząd nie użyje nieprzyjacielskich środków dla znaglenia Rosyi i Anglii, dwóch Mocarstw niepodległych, do uznania za nieważny traktatu, który między sobą zawarły.“ P. *Maclean* radził P. *Attwood*, aby cofnął nateraz swoje wnioski, gdyż ważny ten przedmiot musi być jeszcze raz Izbie przełożony, ale P. *Attwood* na to się nie zgodził, i wolał, aby wniosek jego był odrzucony bez głosowania, co też i nastąpiło. (J. de St. P.)

B E L G I A.

Bruxella, 21 Grudnia.

W tutejszych dziennikach czytamy: „Umysł są już spokojniejszy, i rozumieją, że sprawa o Grünwald, posłuży tylko do tego, że budżet wojskowy niezwłocznie przyzwolony zostanie. Tymczasem dowiadujemy się o poruszeniach wojsk i o niezmiernych kosztach, jakie poruszenie to przyczynia. Szwadron ułanów tej nocy przechodził przez Bruxellę; dwa szwadrony strzelców stanęły w Chaerbeck i okolicach. Półkownik *Leboute*, z 4 półku liniowego, który się znajdował na urlopie w Bruxelli, otrzymał rozkaz, natychmiast udać się do swojego półku do Termonde, ażeby dzisiaj jeszcze wyruszył ku granicom Flandryi i Zelandskiej. Biura Intendencji Jeneralnej szpitali, w wielkiej są czynności; urządzają się szpitali polowe, przygotowują się lekarstwa w aptece centralnej i wszystko jest na stopie wojennej. Z Depo w Bruxelli wysłano do Arlon 100 beczek prochu. Urlopowani oficerowie powołani zostali do swych półków. Szod tych quasi wojennych demonstracyi widzimy ze smutkiem, że miesza się policya, i Hollendrów, którzy pracują na drogach żelaznych albo warstatach prywatnych, niepokoi. Dwie inne rzeczy położenie terazniejsze uczyniły jeszcze zawikłaniem, a naprzód, postępek Rządu Hollenderskiego, który chciał nałożyć cło na nasze okręty, żeglujące na Skaldzie, i powtórę, przybycie kilku batalionów z Hollandyi do prowincyi Brabantyi północnej. Niektóre osoby wszystko to objaśniają koniecznością, w jakiej się

баталіоновъ изъ внутри Голландіи въ провинцію сѣвернаго Брабанта. Нѣкоторые объясняютъ все это необходимостію, въ которой находится Габсбургскій Кабинетъ, опять возобновить переговоры, для достиженія окончательнаго мира. Несогласіе Генеральныхъ Чинновъ о бюджетѣ возлагаетъ на него непремѣнную обязанность употребить всѣ возможные мѣры, чтобы склонить Англію и Францію, требовать новаго совѣщанія въ Лондонѣ. Вопросъ о уплатѣ долга вѣроятно доведетъ до того. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 13-го Декабря.

Прибытіе Графа Торрено и Генерала Кордовы въ здѣшнюю столицу, есть предметомъ общихъ разговоровъ. Утверждаютъ, что они будутъ принадлежать къ новому Министерству. Распущеніе нынѣшняго Министерства не подлежитъ сомнѣнію, ибо когда во вчерашнемъ засѣданіи Кортесовъ, одинъ изъ депутатовъ хотѣлъ сдѣлать предложеніе, чтобы Палата объявила, что не имѣетъ довѣрія къ Министрамъ, одинъ изъ нихъ сказалъ, что это не нужно, по той причинѣ, что самъ Кабинетъ немедленно разойдется.

— Кажется что Лондонскій и Парижскій Кабинеты сносились на счетъ удержанія въ Мадридѣ утѣреннаго Министерства. Говорятъ что здѣшнее Правительство пригласить Лондонскій Кабинетъ, чтобы онъ поставилъ свои гарнизоны въ сѣверныхъ Испанскихъ портахъ; но, что общало Французское Правительство, неизвѣстно, однако несомнительно, что что-то опредѣлено, ибо еслибъ изъ Паржа не было никакой помощи, не удержалось бы новое Министерство, исчезнуло бы опять незначительное большинство какое имѣетъ въ Кортесахъ, еслибъ не было надежды на Французскую помощь. Изъ всего этого несомнительно только то, что производится какіе то важные переговоры, на которые даже соглашаются Карлисты. Одинъ только Донъ-Карлосъ не хочетъ ничего знать, но Генералы его и Инфантъ Донъ-Себастьянъ составили кажется планъ, чтобы Испанію на сѣверъ отъ Эбра объявить независимую страной, и въ случаѣ еслибъ не хотѣли соединиться съ ними Христианосы, ограничиться оборонительною войною. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 30-го Ноября.

На послѣдней недѣлѣ были часто засѣданія въ Диванѣ, въ которыхъ особенно совѣщались о томъ, должна ли Porta второй разъ отправить эскадру въ Тунисъ, чтобы симъ сохранить права въ отношеніи сего регентства или чтобы обезпечить ихъ для себя договорами. Послѣднее кажется признано приличнѣйшимъ, однако соглашаются и на то, что подобной державѣ какъ Porta прилично, представленія свои внушать такими средствами, которыя, еслибы и не были въ силѣ заставить опасаться Французское Правительство — такъ какъ Турецкая морская сила стоитъ на низкой степени — но всегда столько моглибы сдѣлать, чтобы показать свѣту, что нестрашится никакихъ жертвъ и готовъ пренебречь всеми опасностями, если только нужно защищать честь и добрыя права. Это вѣрно послужитъ Турціи къ пріобрѣтенію общественнаго мнѣнія, которое она со времени Греческаго возстанія высоко цѣнитъ. Кажется несомнительно, что въ Парижѣ не только въ отношеніи Алжира, который какъ объявилъ теперь Адмиралъ Руссенъ, во чтобы то ни стало, останется во владѣніи Франціи, но также въ отношеніи поступка Французскаго Адмирала при Тунисѣ, дѣлаются рекламации, и въ тоже время дамы будутъ приказанія къ полному вооруженію флота, чтобы во всякое время онъ могъ выйти въ море. — Изъ Греціи мы узнали, что тамошнее Правительство для облегченія своихъ финансовыхъ потребностей, вступило съ Франціею въ переговоры, чтобы получить послѣднюю рату займа, о чемъ хотѣли договориться въ Парижѣ, однако съ такими отяготительными условіями, что Греческій Кабинетъ долженъ еще подумать, согласиться ли на нихъ. (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Во Франціи составилось общество въ намѣреніи собственными способами производить дѣла бѣдныхъ людей, неимѣющихъ возможности издерживаться на процессъ, съ условіемъ, чтобы дѣла ихъ были справедливы, ибо въ противномъ случаѣ понесенныя издержки былибы потеряны. По выигрышѣ процесса общество требуетъ только возвращенія издержанной суммы. Общество это все болѣе увеличивается и дѣйствуетъ уже съ пользою для бѣдныхъ.

— Въ лежащихъ на западъ отъ Вислы частяхъ Мариенвердерскаго округа недавно ко вреду поселянъ стали появляться часто волки. Для истребленія ихъ назначена общая травля на волковъ въ этомъ и въ сосѣдственныхъ округахъ Швецъи Прусскомъ Штаргардъ.

znajduje Gabinet Habski, zaowu rozpocząć układy, aż by dōyść do ostatecznego pogodzenia się. Niezgodzenie się Stanów Jeneralnych na budżet, wkłada nań nieodmienny obowiązek, użyć wszelkich środków, będących w mocy jego, ażeby skłonić Anglią i Francją do wznowienia konferencyi w Londynie. Kwestya o wypłatę długu, naturalnie doprowadzi do tego celu. (A.P.S.Z.)

HISPANIA.

Мадридъ, дня 13 Грудня.

Прибытіе Графа Торрено и Генерала Кордовы до тудейшей столицы, есть предметомъ размовы powszechney. Zapewniają, że obay będą mieli udział w nowém Ministerjum. Rozwiązanie dotychczasowego Ministerjum nie ulega już żadney wątpliwości: bo gdy na wczorayszym posiedzeniu Korteżów, jeden z Deputowanych chciał podać wniosek, aby oświadczyła Izba, że niema zaufania w Ministrach, jeden z tychże oświadczył, iż to jest zbyt późnem, z przyczyny, że sam Gabinet rozwiąże się niebawnie.

— Zdaje się, że Gabinet Londyński i Paryżki porozumiały się z sobą, względem urzeczmania w Madrycie umiarkowanego Ministerjum. Mowią, że Rząd tutejszy wezwie Gabinet Londyński, aby dał ałog swoje w północnych portach hiszpańskich; co by Rząd Francuzki uczynić przyrzekł, niewiadomo; nie można wszako wątpić, iż coś postanowiono, bo gdyby z Paryża nie było żadney pomocy, nowe Ministerjum utrzymałby się nie potrafiło; znikłaby natychmiast małoznacząca większość, jaką dziś posiada w Korteżach, gdyby nie było nadziei w pomocy Francuzkiej. Ze wszystkiego, to tylko jest rzeczą pewną, że są w traktowaniu jakies ważne układy, do których nawet Karoliści się skłaniają. Jeden tylko Don Carlos nie chce o nicém wiedzieć, ale jego Jenerałowie i Infant Don Sebastian, ułożyli podobno plan, ażeby ogłosić część Hiszpanii na północ od Ebru krajem niepodległym, a w razie, gdyby nie chcieli się z nimi połączyć Krytyniści, aby się ograniczyć na wojnie odporney. (G. C.)

ТУРЦЫЯ.

Константинополь, д. 30 Листопада.

W ostatnim tygodniu odbywało się kilka posiedzeń Dywanu, na których najwięcej naradzano się: azali Porta powtórnie wystać na eskadrę do Tunetu, ażeby przez to utrzymać prawa, jakie ma Porta do tej Regencyi, lub czyli to zabezpieczyć drogą układów? Zdaje się, że ostatecznie uiano za przyzwoitsze, jednak zgodzono się na to, że takiemu Mocarstwu, jak Porta, przystoi, ażeby żądaniem swoim nadać poważenie takimi środkami, które, chociaż nie byłyby zdolnemi sprawić obawę Rządowi Francuzkiemu; — gdyż marynarka Turcka na niskim jest stopniu; — zawsze jednak mogłaby tyle zdziałać, ażeby pokazać światu, że nie szczędzi żadney ofiary i gotowa pogardzić wszelkiem niebezpieczeństwem, skoro tylko o to idzie, aby bronić honoru i dobrej sprawy. Zapewna doprowadzi to do tego, że Porta zjedna dla siebie publiczną opinią, do której od powstania Greckiego tak wielką przysięga wartość. Zdaje się pewnem, że w Paryżu nie tylko względem Algieru, który, jak Admirał Rousin stanowczo oświadczył, cokolwiekby kosztować miało, pozostanie w posiadaniu Francyi, lecz także względem postępków Admirała Francuzkiego pod Tunetem powstały reklamacye; lecz w tymże czasie wydane będą rozkazy do zupełnego uzbrojenia floty, ażeby w każdej chwili można było wyszść na morze. — Z Grecyi dowiadujemy się, że Rząd tameczny dla ułatwienia swych potrzeb finansowych, wyszedł z Francją w układy, dla otrzymania ostatniej raty pożyczki, o co porozumieć się obiecano w Paryżu, jednak pod tak uciążliwymi warunkami, że Gabinet Grecki wahać się musi w ich przyjęciu. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Zostało zawiązane we Francyi товарищество, mające zamiar prowadzić kosztem swoim sprawę ludzi biednych, nie będących w możności czynienia wydatków na kosztą prawne, z warunkiem, aby ich sprawy były sprawiedliwe, bo inaczej narażonoby poniesione nakłady na stratę. Po wygraniu sprawy, товарищество wymaga tylko zwrotu wyłożonych kosztów. Takowe товарищество coraz się powiększa i już z korzyścią dla biednych działa.

— W częściach okręgu Marienwerder (Kwidzin) leżących na zachod od Wisły niedawno ze szkoda wiesniaków pokazywać zaczęło się mnóstwo wilków. Dla wytępienia więc ich nakazane zostało powszechne polowanie w pomienionym i dwóch graniczących okręgach Schwetz i Pruskiego Stargardu.